

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 649/2024-26

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara a sudcov Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a Miroslava Duriša v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], toho času v [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], proti upovedomeniu Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky č. k. IV/2 Gn 85/21/1000-40 z 8. decembra 2023 takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**
2. Žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu **n e v y h o v u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 15. februára 2024 domáha vyslovenia porušenia základných práv podľa čl. 16 ods. 1 a 2, čl. 19 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení s čl. 1 ods. 1 a 2, čl. 2 ods. 2, čl. 12 ods. 1 druhou vetou, čl. 13 ods. 4, čl. 75 ods. 1 a čl. 124 ústavy a práv podľa čl. 3 a čl. 8 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) upovedomením Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) č. k. IV/2 Gn 85/21/1000-40 z 8. decembra 2023. Navrhuje napadnuté upovedomenie zrušiť a vec vrátiť generálnej prokuratúre na ďalšie konanie. Zároveň žiada o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ ako odsúdený nachádzajúci sa v Ústave na výkon trestu odňatia slobody [REDAKOVANÉ] (ďalej len „ústav“) podal sťažnosť (zo 7. marca 2022) na podmienky výkonu trestu odňatia slobody a na postup príslušníkov Zboru väzenskej a justičnej stráže (ďalej len „ZVJS“) v ústave.

3. Záznamom o prešetrení sťažnosti č. k. ÚVTOS-00815/13-ZE-2022-4 z 28. apríla 2022 riaditeľ ústavu vyhodnotil sťažnosť sťažovateľa vo všetkých jej bodoch ako neopodstatnenú, vo vzťahu ku ktorej nebolo potrebné prijímať žiadne opatrenia na odstránenie príčin a nedostatkov.

4. Vzhľadom na uvedený výsledok sťažovateľ požiadal generálne riaditeľstvo ZVJS (ďalej len „generálne riaditeľstvo“) o prešetrenie postupu ústavu. Generálne riaditeľstvo prešetrením žiadosti dospelo k záveru, že ústav vybavil sťažnosť sťažovateľa v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi a ústavnými predpismi a o výsledku svojho šetrenia upovedomilo sťažovateľa stanoviskom č. GR ZVJS-04235/12-2022-2 z 28. júna 2022.

5. Následný podnet sťažovateľa (z 5. septembra 2022) proti záverom ústavu a generálneho riaditeľstva Krajská prokuratúra v Nitre (ďalej len „krajská prokuratúra“) listom č. k. 3 Kn 1/22/4400-154 z 20. októbra 2022 odložila s odôvodnením, že nezistila žiadne nedostatky ani porušenie zákona.

6. Napadnutým upovedomením z 8. decembra 2023 generálna prokuratúra ako nedôvodný odložila opakovaný podnet sťažovateľa (zo 7. augusta 2023), ktorým namietal nezákonnosť postupu prokurátora krajskej prokuratúry, pri vybavení jeho podnetu.

II.

Argumentácia sťažovateľa

7. Sťažovateľ generálnej prokuratúre vytyka nesprávne vysporiadanie sa s jeho argumentáciou týkajúcou sa režimu v ústave súvisiaceho konkrétne s (i) povinnosťou odsúdených hromadne sa presunúť na výdaj stravy aj prípade odmietnutia jej konzumácie, (ii) povinnosťou jednotného ústroja odsúdených pri presunoch, (iii) povinnosťou odsúdených prezliecť sa do pyžama na nočný spánok, ako aj s (iv) nevydaním pornografického časopisu sťažovateľovi pracovníkmi ústavu.

8. V prvom rade sťažovateľ vníma ako porušenie jeho práv povinnosť uloženú Ústavným poriadkom pre odsúdených v Ústave na výkon trestu odňatia slobody [aktuálne č. ÚVTOS-02763/23-ZE-2023 v znení neskorších dodatkov (ďalej len „ústavný poriadok“)], zúčastniť sa hromadného presunu odsúdených do jedálne aj v prípade, že o vydanie stravy a jej konzumáciu odsúdený (sťažovateľ) nemá na základe vlastného uváženia a rozhodnutia záujem. Poskytnutie stravy sťažovateľ považuje za právo, nie povinnosť osoby vykonávajúcej trest odňatia slobody. Prikazovanie zúčastniť sa presunu do stravovacích priestorov a nemožnosť tak zostať na oddiele je podľa sťažovateľa nadmerným príkazom nemajúcim oporu v nutných povinnostiach odsúdených. Ak sa teda rozhodne stravu nekonzumovať, je jeho účasť na jej výdaji neopodstatnená a jeho presun do jedálne zbytočný a nezmyselný. Táto povinnosť neobstojí ani ako nevyhnutá na zabezpečenie účelu výkonu trestu odňatia slobody a predstavuje nadmerný zásah do práv odsúdeného.

9. Orgány prokuratúry (krajská a generálna) pokiaľ ide o túto námietku, odkázali na platnú právnu úpravu v § 11 ods. 1 ústavného poriadku.

10. Sťažovateľ tvrdí, že každá povinnosť uložená orgánom verejnej moci zasahuje do niektorého ľudského práva. Pri každom takomto zásahu však musia byť splnené podmienky stanovené ústavou alebo dohovorom. Sťažovateľ však nenachádza nič, čo by zásah spôsobený pertraktovanou povinnosťou malo ospravedlňovať.

11. V druhom rade sťažovateľ namieta povinnosť odsúdených byť pri hromadných presunoch jednotne ustrojený, a to pod hrozbou disciplinárneho trestu. Uvedená povinnosť neberie do úvahy individuálne potreby a (teplotný) komfort konkrétneho odsúdeného. Podľa sťažovateľa zároveň nie je opodstatnené ani nevyhnutné na zabezpečenie účelu výkonu trestu odňatia slobody a s ohľadom na individuálne potreby odsúdených ho nie je možné vyžadovať. Sťažovateľ ho vníma ako tlak navyše oproti už beztak zlej situácii (odňatiu slobody), ktorý je schopný narušiť jeho osobnosť.

12. K tejto výhrade orgány prokuratúry opäť len odkázali na zákonné a podzákonné právne normy, ktoré však sťažovateľ „namieta“. Význam uvedeného opatrenia mu nie je známy, keďže nejednotným oblečením nijako „neruší“ výkon trestu odňatia slobody.

13. Vyžadovanie jednotného odievania od odsúdených nemá podľa sťažovateľa zmysel.

14. V ďalšom sťažovateľ namieta povinnosť odsúdených prezliecť sa po večernej previerke početného stavu odsúdených do pyžama. Ide o povinnosť, ktorá nemá oporu v žiadnom právnom predpise a rovnako nie je nevyhnutný pre účely výkonu trestu odňatia slobody. Navyiac v prílohách ústavného poriadku vzor nočného oblečenia (na rozdiel od denného) chýba. Takého opatrenie podľa sťažovateľa „postráda“ odôvodnenie svojej nevyhnutnosti. Povinnosť obliekať sa podľa predstáv príslušníka ZVJS znižuje dôstojnosť odsúdeného v jeho vlastných očiach.

15. Krajská prokuratúra sa v tejto otázke opäť odvolala na zákonnú a podzákonnú úpravu a vysvetlila, že pyžamo je poskytované na účel nosenia počas noci. Generálna prokuratúra sa s týmto názorom stotožnila.

16. Napokon sťažovateľ namieta nevydanie mu pornografického časopisu, ktorý mu bol doručený 4. marca 2022 v balíku a ktorý podľa jeho presvedčenia neohrozuje mravnosť ani morálku. Nevidí dôvod, pre ktorý by nemohol prijať pornografický materiál. Trest odňatia slobody vykonáva za ekonomickú trestnú činnosť, v minulosti neprišiel do rozporu so zákonom z dôvodu sexuálneho alebo mravnostného porušenia povinností alebo zákazov a ani z evidencie poznatkov o jeho osobe v ústave nevyplýva potreba zákazu takýchto materiálov. Nevydanie časopisu tak vníma ako porušenie jeho práv na nedotknuteľnosť osoby a súkromný život.

17. Krajská prokuratúra v odpovedi na túto námietku poukázala na § 35 ods. 1 a § 40 písm. j) zákona č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o výkone trestu“), ktoré zakazujú odsúdenému prijať a prechovávať tlačoviny ohrozujúce mravnosť a morálku, a poukázala aj na uznesenie ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 453/2015 z 29. júla 2015. Generálna prokuratúra súhlasila so záverom krajskej prokuratúry.

18. Sťažovateľ pripomína, že vo veci vedenej pod sp. zn. II. ÚS 453/2015 ústavný súd sťažnosť tamojšieho sťažovateľa odmietol iba z dôvodu namietania porušenia základných práv, ktoré sa na túto problematiku nevzťahovali (t. j. boli namietané nesprávne články ústavy a dohovoru). V prospech jeho námietok však vyznieva rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vo veci Roman Chocholáč proti Slovenskej republike, na ktoré upozornil generálnu prokuratúru v opakovanom podnete a v ktorom ESLP vyslovil porušenie čl. 8 dohovoru, pretože v prípade odsúdených je potrebné skúmať individuálne riziko každého odsúdeného

z možného ohrozenia morálky a až na základe toho umožniť alebo neumožniť prijatie a držbu pornografického materiálu.

19. Sťažovateľ je presvedčený o danosti právomoci ústavného súdu na prerokovanie jeho ústavnej sťažnosti. Poukázal na mnohé rozhodnutia, v ktorých ústavný súd vyzdvihol materiálne hľadisko ochrany základných práv a slobôd, v zmysle ktorého sa od ústavného súdu vyžaduje rozhodnutie, ktoré poskytne ľudským právam plnú ochranu, pritom odmietnutie ústavnej sťažnosti z dôvodu nedostatku právomoci ochranu neposkytuje. A aj keď sa nevyžaduje vyhovieť návrhu podávateľa ústavnej sťažnosti, vyžaduje sa neodmietnutie prejednanie ústavnej sťažnosti a kvalitatívne také rozhodnutie, ktoré preskúma návrh v plnej miere a poskytne odpovede na argumentáciu. V odmietnutí ústavnej sťažnosti namietajúcej právnu úpravu, a to z dôvodu nedostatku kompetencií, sťažovateľ nachádza porušenie sľubu sudcu ústavného súdu. Vydať odmietavé stanovisko k ústavnej sťažnosti ľudské práva nechráni.

20. Za porušenie sľubu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky sťažovateľ považuje skutočnosť, že nebola prijatá právna úprava umožňujúca ústavnému súdu preskúmať súladnosť zákonov v konaní o ústavnej sťažnosti.

21. Sťažovateľ tvrdí, že ústava v čl. 12 ods. 1 vymedzuje ochranu základných práv a slobôd občana, ktorú na najvyššej úrovni v hierarchii rozhodovacích orgánov sprostredkúva ústavný súd. Ochrana musí byť absolútna, ničím (okrem čl. 13 ústavy) neobmedzená. Keď sa občan obráti na ústavný súd so svojou sťažnosťou, očakáva jej prejednanie a v prípade, že má pravdu, t. j. že boli porušené jeho práva, vyslovenie tohto porušenia spolu s nápravou, čím sa naplní ochranná funkcia tohto článku.

22. Za problém sťažovateľ považuje, keď občan namieta právnu úpravu, na základe ktorej bolo neprimeraným spôsobom zasiahnuté do jeho práv. Ústavný súd v súlade so svojou judikatúrou a formálne poňatými kompetenciami uvedenými v ústave jeho sťažnosť odmietne, čím zároveň odmietne poskytnúť ochranu jeho ľudským právam.

23. Podľa sťažovateľa neexistuje v Slovenskej republike orgán, ktorý by poskytol ochranu ľudským právam osoby namietajúcej právny predpis. Ide tak o rozpor čl. 12 ods. 1 a čl. 127 ústavy v prípade namietania nesúladu právneho predpisu s ústavou. Hmotnoprávne a procesnoprávne ustanovenia sú vo vzájomnom rozpore.

24. Sťažovateľ kladie za vinu Národnej rade Slovenskej republiky, že už skôr nebola prijatá právna úprava, v zmysle ktorej by mohol ústavný súd na základe ústavnej sťažnosti preskúmať súlad právnych predpisov s ústavou. Za tejto okolnosti musí podľa sťažovateľa ústavný súd vyvodiť svoju právomoc plnej ochrany ľudských práv z čl. 124 ústavy.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

25. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie základných práv podľa čl. 16 ods. 1 a 2, čl. 19 ods. 1 a 2 ústavy v spojení s čl. 1 ods. 1 a 2, čl. 2 ods. 2, čl. 12 ods. 1 druhou vetou, čl. 13 ods. 4, čl. 75 ods. 1 a čl. 124 ústavy a práv podľa čl. 3 a čl. 8 ods. 1 a 2 dohovoru upovedomením generálnej prokuratúry č. k. IV/2 Gn 85/21/1000-40 z 8. decembra 2023, ku ktorému malo dôjsť nesprávnym vysporiadaním sa s argumentáciou sťažovateľa týkajúcou sa režimu v ústave súvisiaceho s povinnosťou odsúdených hromadne nastupovať na výdaj stravy aj v prípade

rozhodnutia ju nekonzumovať, povinnosťou jednotného ustrojenia odsúdených pri presunoch, povinnosťou prezliekať sa do pyžama pred nočným spánkom, ako aj s nevydaním pornografického časopisu sťažovateľovi. V tejto súvislosti sťažovateľ vníma právnu úpravu regulujúcu podmienky výkonu trestu odňatia slobody v „*slovenskom väzenstve*“ ako ústavne nesúladnú.

26. V prvom rade ústavný súd skúmal, či návrh sťažovateľa spĺňa všetky náležitosti vyžadované zákonom č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zistil, že sťažovateľ nie je zastúpený advokátom (§ 34 ods. 1 a § 43 ods. 3 zákona o ústavnom súde). Ústavný súd uplatnením materiálneho prístupu k ochrane ústavnosti, a tým aj k ochrane práv a slobôd fyzickej osoby, ktorá je neoddeliteľnou súčasťou rozhodovacej činnosti ústavného súdu (k tomu pozri aj II. ÚS 51/2017, II. ÚS 782/2014), vychádzajúc z obsahu ústavnej sťažnosti, pristúpil k jej predbežnému posúdeniu napriek uvedenému nedostatku. Vyhodnotil totiž ústavnú sťažnosť ako obsahovo natoľko zrozumiteľnú, že umožňuje v tejto veci realizovať jej predbežné prerokovanie (m. m. III. ÚS 265/2014, III. ÚS 588/2015, I. ÚS 71/2021).

27. Pred samotným preskúmaním napadnutého upovedomenia generálnej prokuratúry z hľadiska jeho ústavnoprávnej udržateľnosti ústavný súd považoval za potrebné vysporiadať sa s problematikou nastolenou sťažovateľom, ktorej venoval podstatnú časť rozsahu ústavnej sťažnosti (približne 20 strán zo 41) a v ktorej prezentoval svoj názor, že ústavný súd je v tejto veci nielen oprávnený, ale aj povinný preskúmať namietaný nesúlad právneho predpisu s ústavou aj v konaní podľa čl. 127 ods. 1 ústavy iniciovanom ním ako fyzickou osobou namietajúcou porušenie garantovaných základných práv a slobôd aplikáciou neústavnej právnej normy, a to aj v prípade absencie explicitnej právnej úpravy zakotvujúcej právomoc ústavného súdu v tomto smere s tým, že takúto kompetenciu si má ústavný súd sám vyvodiť.

28. Ústavný súd k uvedenému uvádza, že predostretá argumentácia sťažovateľa nemá potenciál odôvodniť prípadný odklon od ústavným súdom už v uznesení č. k. II. ÚS 13/2023-10 z 11. januára 2023 (prijatého vo veci skoršej ústavnej sťažnosti sťažovateľa) prezentovaného názoru k tejto záležitosti. Ústavný súd znova opakuje, že musí rešpektovať princíp del'by moci a úlohu súdov v právnom štáte. Ústavný súd v označenom predchádzajúcom rozhodnutí poukázal na to, že rozhodnutie zákonodarcu a následne normotvorcu (Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky) regulovať režim v detenčných zariadeniach pre odsúdené osoby a stanoviť niektoré ich povinnosti predstavujúce prípustné obmedzenia ich základných práv je prejavom trestnoprávnej politiky štátu, ktorá patrí do právomocí iných štátnych orgánov odlišných od ústavného súdu. Rozhodovanie o vymedzení rámca týchto povinností a obmedzení osôb v detenčnom zariadení, v ktorom sa vykonáva trest odňatia slobody, prináleží zákonodarcovi a tiež normotvorcovi (Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky), ktorý je oprávnený prijať ďalšiu podzákonnú úpravu k vykonaniu príslušných zákonných ustanovení. Vymedzeným priestorom, kde môže ústavný súd do uvedenej témy vstúpiť, je iba konanie o súlade právnych predpisov iniciované na to oprávnenými subjektmi. Dokiaľ však takéto konanie nie je iniciované a dokiaľ ústavný súd nekonštatuje namietaný nesúlad príslušných ustanovení dotknutej právnej úpravy, platí prezumpcia ich ústavnosti a súladnosti so záväznými medzinárodnými zmluvami.

29. Na uvedenom konštatovaní ústavný súd zotrúva aj v tejto veci sťažovateľa, keďže k dnešnému dňu nedošlo k nadobudnutiu účinnosti takej relevantnej zmeny právnej úpravy, ktorá

by umožňovala iný prístup, resp. prijať iné závery k tejto otázke. Aktuálne je teda potrebné považovať sťažovateľa za subjekt, ktorý nie je oprávnený iniciovať konanie o súlade právnych predpisov (na základe podanej ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy), a nemôže tak urobiť ani ústavný súd z vlastného impulzu. V konečnom dôsledku si je toho faktu vedomý aj sám sťažovateľ, keďže v ústavnej sťažnosti kritizuje, že k zmene právnej úpravy (jej účinnosti) v tomto zmysle dôjde až od 1. januára 2025.

30. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd súlad právnej úpravy vzťahujúcej sa na podmienky výkonu trestu odňatia slobody s ústavou v zmysle požiadavky sťažovateľa nemohol a ani nepreskúmaval. Predmetom ústavnoprávneho posúdenia tak zostalo napadnuté upovedomenie generálnej prokuratúry, ktorým malo podľa sťažovateľa dôjsť jednak k porušeniu jeho základného práva na súkromie (čl. 16 ods. 1 a čl. 19 ods. 2 ústavy a čl. 8 ods. 1 a 2 dohovoru), ako aj k porušeniu jeho základného práva na ochranu pred neľudským či ponižujúcim zaobchádzaním, resp. zásahom do ľudskej dôstojnosti (čl. 16 ods. 2 a čl. 19 ods. 1 ústavy a čl. 3 dohovoru).

III.1. K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 16 ods. 2 a čl. 19 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 3 dohovoru:

31. Pre teoretické východiská vo vzťahu k právu na ochranu pred neľudským a ponižujúcim zaobchádzaním, resp. zásahmi do ľudskej dôstojnosti možno odkázať na bohatú judikatúru ESĽP; k podmienkam ubytovania v ústavoch na výkon trestu pozri rozsudok Veľkej komory ESĽP vo veci Muršić proti Chorvátsku z 20. 10. 2016, sťažnosť č. 7334/13; k posúdeniu „ponižujúceho“ aspektu zaobchádzania pozri aj rozsudok ESĽP vo veci Orchowski proti Poľsku z 22. 10. 2009, sťažnosť č. 17885/04, bod 122).

32. Vo vzťahu k namietanému neľudskému a ponižujúcemu zaobchádzaniu (čl. 16 ods. 2 a čl. 19 ods. 1 ústavy a čl. 3 dohovoru) z judikatúry ESĽP vyplýva, že takéto zásahy, ak existujú, musia dosiahnuť istú minimálnu mieru závažnosti, aby označené práva vstúpili „do hry“.

33. Pokiaľ ide o minimálnu úroveň intenzity zásahu na to, aby ho bolo možné považovať za „ponižujúci“, je potrebné prihliadať na všetky relevantné okolnosti daného prípadu, medzi nimi na dĺžku trvania zaobchádzania, jeho fyzické a psychické dopady na dotknutú osobu, ako aj jej pohlavie, vek a zdravotný stav. Dôležité je tiež preveriť, či je účelom sporného zaobchádzania ponižovať dotknutú osobu a či, pokiaľ ide o jeho následok, došlo k nepriaznivému vplyvu na osobnosť dotknutého (rozsudok ESĽP vo veci Nazarenko proti Ukrajine z 29. 4. 2003, sťažnosť č. 39483/98, bod 125).

34. Uplatniac uvedené východiská na aktuálne preskúmanú vec, ústavný súd v súvislosti s povinnosťou sťažovateľa nastupovať na výdaj stravy aj v prípade jeho rozhodnutia nekonzumovať ju, povinnosťou jednotného ustrojenia pri presunoch a povinnosťou prezliekať sa do pyžama, alej v súvislosti s nevydaním mu pornografického časopisu nezistil žiadnu možnosť zásahu do označených práv, keďže tieto praktiky rozhodne nedosahujú kvalitu porovnateľnú s príkladmi, v ktorých ESĽP konštatoval porušenie čl. 3 dohovoru. Inak povedané, tieto nedosahujú predpokladanú minimálnu mieru závažnosti. Napokon ani sám sťažovateľ v ústavnej sťažnosti neprezentoval žiadne také relevantné negatívne dopady ním tvrdeného postupu ústavu na výkon

trestu, resp. zaobchádzania s ním na jeho fyzické či psychické zdravie (spôsobenie „veľkého fyzického a psychologického bremena“), ktoré by mohlo signalizovať neprípustný zásah do jeho práv na ochranu pred neľudským a ponižujúcim zaobchádzaním. Argumenty sťažovateľa uvádzané v ústavnej sťažnosti k namietanému porušeniu týchto práv rozhodne nemôžu v jeho veci obstáť.

35. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri ktorého predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

36. Poukazujúc na uvedené závery, ústavný súd konštatuje zjavnú neopodstatnenosť ústavnej sťažnosti sťažovateľa v tejto časti, preto ju z tohto dôvodu odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

III.2. K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 16 ods. 1 a čl. 19 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 8 ods. 1 a 2 dohovoru:

37. K časti ústavnej sťažnosti týkajúcej sa namietaného porušenia základného práva na súkromie ústavný súd považuje za potrebné uviesť (sťažovateľovi známu) okolnosť, že právo na ochranu súkromného života vo výkone trestu odňatia slobody pokrýva predovšetkým zásahy vo forme sledovania a monitorovania odsúdených [rozsudok ESLP vo veci Gorlov a ďalší proti Rusku z 2. 7. 2019, sťažnosti č. 27057/06, č. 56443/09 a č. 25147/14], obmedzovania kontaktu s „vonkajším svetom“ (rozsudok Veľkej komory ESLP vo veci Khoroshenko proti Rusku z 30. 6. 2015, sťažnosť č. 41418/04; I. ÚS 488/2019 k obmedzeniu sledovania televízie vo výkone trestu; IV. ÚS 462/2022 k povoleniu návštev), prítomnosti zamestnancov ústavu či iných osôb pri osobnom stretnutí s právnym zástupcom či iných zásahov do takéhoto kontaktu (rozsudok ESLP vo veci Altay proti Turecku č. 2 z 9. 4. 2019, sťažnosť č. 11236/09; rozhodnutie o neprijateľnosti vo veci Falzarano proti Taliansku z 15. 6. 2021, sťažnosť č. 73357/14), nemožnosti navštíviť sociálne zariadenia bez prítomnosti iných odsúdených (rozsudok ESLP vo veci Szafranski proti Poľsku z 15. 12. 2015, sťažnosť č. 17249/12) alebo disponovania pornografickým materiálom (rozsudok ESLP vo veci Chocholáč proti Slovensku zo 7. 7. 2022, sťažnosť č. 81292/17).

38. Odievanie odsúdených do väzenskej „uniformy“, aj keď v iných súvislostiach, riešil ESLP napr. v rozhodnutiach Thomas McFEELEY a ostatní proti Spojenému kráľovstvu z 15. mája 1980, sťažnosť č. 8317/78; T. V. proti Fínsku z 2. 3. 1994, sťažnosť č. 21780/93; X proti Spojenému kráľovstvu zo 6. 3. 1982, sťažnosť č. 8231/78, z ktorých rovnako vyplýva, že táto problematika spadá práve pod ochranu čl. 8 dohovoru.

39. Ústavnou sťažnosťou napadnutým upovedomením generálna prokuratúra opakovaný podnet sťažovateľa v súvislosti s namietanými povinnosťami v ústave ako nedôvodný odložila. So závermi krajskej prokuratúry sa v podstate stotožnila a v rámci odôvodnenia uviedla, že krajská prokuratúra sa s predmetnou vecou dostatočne vysporiadala poukazom na príslušné ustanovenia zákona

o výkone trestu. Podľa generálnej prokuratúry odsúdená osoba je povinná dodržiavať ústavný poriadok, časové harmonogramy a podriaď sa režimu denného programu. Aj v prípade, ak sťažovateľ nemá záujem o výdaj stravy, je jeho povinnosťou zúčastniť sa tejto časti denného programu, ísť spolu s ostatnými do priestorov výdajne stravy a rešpektovať pokyny pracovníkov ústavu, a to aj v prípade, že stravu odmietne. K povinnosti odsúdených prezliekať sa do pyžama generálna prokuratúra znova v plnom rozsahu súhlasila s odôvodnením krajskej prokuratúry, ktorá uviedla že pyžamo je jednou z výstrojných súčiastok odsúdeného, ktoré je každému s pravidelnou obmenou vydávané na účel prezlečenia počas nočného spánku. Ide o jednotné odievanie odsúdených pred spánkom na všetkých oddieloch ústavu. Generálna prokuratúra ozrejmila, že jej závery vyplývajú z podstatnej skutočnosti, že sa sťažovateľ nachádza v režime výkonu trestu, keď je v rámci zákonných možností obmedzený na spôsobe života.

40. Generálna prokuratúra tak nezistila v postupe krajskej prokuratúry žiadne pochybenia, považovala ho za správny a v súlade so zákonom. Podľa jej názoru nebolo dotknuté ani právo sťažovateľa na prieskum z pohľadu ústavných dôvodov, ktoré uviedol.

41. Krajská prokuratúra k vykonávaniu hromadného nástupu odsúdených na výdaj stravy uviedla, že ústav v tejto súvislosti postupuje podľa § 30 ods. 1 zákona o výkone trestu, § 11 ods. 1 ústavného poriadku a jeho prílohy č. 3, v ktorej sú presne určené časové rozvrhy pre rôzne kategórie odsúdených vrátane výdaja stravy podľa časového rozvrhu dňa aj v jedálňach pre odsúdených alebo aj na pracovisku.

42. K namietanému vyžadovaniu jednotného ústroja odsúdených pri hromadných presunoch krajská prokuratúra uviedla, že ústav tu postupuje podľa § 20 a § 39 písm. p) zákona o výkone trestu, § 31 ods. 1 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 368/2008 Z. z., ktorou sa vydáva Poriadok výkonu trestu odňatia slobody v znení neskorších predpisov (ďalej len „poriadok výkonu trestu“), § 15 ods. 4 ústavného poriadku a jeho prílohy č. 5, v ktorej sú presne určené vzory používania ústavného odevu u odsúdených. K povinnosti prezliecť sa po do pyžama postupuje ústav na výkon trestu tiež podľa § 20 a § 39 písm. p) zákona o výkone trestu a § 15 ods. 4 ústavného poriadku.

43. Napokon k nevydaniu časopisu, v ktorom bola vyobrazená súlož medzi mužom a ženou, ústav postupuje podľa § 35 ods. 1 a § 40 písm. i) zákona o výkone trestu aj v prípade, ak ide o tlačovinu ohrozujúcu mravnosť.

44. Podrobnejšie sa k námietkam sťažovateľa vyjadril ústav. Pripomenul, že okrem rozsiahleho katalógu pomerne dôsledne upravených práv odsúdeného sa na neho vo výkone trestu odňatia slobody vzťahuje aj celý rad obmedzení a povinností, ktoré smerujú všeobecne k naplneniu účelu trestu a zároveň k naplneniu účelu výkonu trestu odňatia slobody. Odsúdenému sa ukladá povinnosť plniť si všetky povinnosti, ktoré mu vyplývajú z právnej úpravy výkonu trestu odňatia slobody. V ústavnom poriadku toho-ktorého ústavu sú konkretizované podmienky a pravidlá uplatňovania jednotlivých práv odsúdených, ale tiež aj spôsob ich výkonu. Súčasťou ústavného poriadku je aj časový rozvrh dňa odsúdených, teda časové rozdelenie dňa na etapy alebo časti. Z uvedeného vyplýva, že vyžadovanie dodržiavania časového rozvrhu dňa vyplýva zo základných povinností odsúdeného a nie je len svojvôľou príslušníkov ZVJS.

45. Ústav na výkon trestu v súvislosti s námietkami sťažovateľa poukázal na konkrétne ustanovenia jednotlivých právnych predpisov.

46. Konštatoval, že podľa § 11 ods. 1 ústavného poriadku sa strava vydáva podľa časového rozvrhu dňa v jedálni alebo na pracovisku. V zmysle § 11 ods. 6 ústavného poriadku svojvoľné nenastúpenie k presunu na vydaj stravy je disciplinárnym previnením.

47. K ustrojenosti odsúdených poukázal na § 39 písm. p) zákona o výkone trestu, podľa ktorého je odsúdený povinný byť ustrojený a dbať o svoj zovňajšok podľa určených vzorov a noriem. V zmysle § 15 ods. 4 ústavného poriadku okrem iného ustrojenosť v rozpore s určenými vzormi, používanie a nedodržiavanie osobnej hygieny je disciplinárnym previnením.

48. Podľa § 15 poriadku výkonu trestu zaobchádzanie s odsúdeným v ústave so stredným stupňom strázenia sa spravidla organizuje formou režimu a zaraďovania do práce.

49. Podľa § 2 písm. a) bodu 4 rozkazu generálneho riaditeľa Zboru väzenskej a justičnej stráže č. 22/2014 o režimovej činnosti v znení rozkazu č. 15/2015 sa režimovou činnosťou rozumie súhrn služobných činností s cieľom zabezpečiť regulovaný pohyb a kontakt obvinených a odsúdených.

50. Z uvedených ustanovení podľa ústavu vyplýva, že povinnosť byť ustrojený je jednou zo základných povinností odsúdeného, pritom v rámci zaobchádzania má práve režimová činnosť regulatívny charakter a pri plnení služobných povinností je príslušník ZVJS vykonávajúci režimovú činnosť oprávnený viesť odsúdených k plneniu ich povinností.

51. Pokiaľ išlo o námietku týkajúcu sa povinnosti prezliecť sa do pyžama, ústavný súd nad rámec konštatuje, že pôvodná námietka sťažovateľa (prednesená ústavu) celkom nekorešponduje tej, ktorú prezentuje pred ústavným súdom. Ústav na výkon trestu riešil sťažovateľom tvrdenú skutočnosť, že *„odsúdení sú každý večer upozorňovaní na povinnosť prezliecť sa po sčítáku do pyžama. Pokiaľ tak neurobia, je im vyhrázané zo strany príslušníkov zboru disciplinárnym trestom alebo vypnutím TV, teda hromadným trestom“*. Je zrejmé, že v tomto znení námietky ide o trochu iný kontext. Ústav na výkon trestu uvedené tvrdenie sťažovateľa preveril u viacerých referentov režimu, avšak toto sa nepotvrdilo. Navyše, podľa ústavu bolo tvrdenie sťažovateľa nelogické, pretože podľa časového rozvrhu dňa po vykonaní večernej previerky početného stavu nasleduje večerné upratovanie izieb a spoločných priestorov, ktoré odsúdení vykonávajú spravidla v pracovnom odevu. Uvedená skutočnosť bola potvrdená aj záznamami z kamery z oddielu B4 zo 16. marca 2022, 19. marca 2022 a 22. marca 2022. Ústav na výkon trestu navyše dovtedy neevidoval ani jediný prípad, keď by ktorýkoľvek odsúdený bol disciplinárne potrestaný za to, že po previerke početného stavu nebol prezlečený do pyžama.

52. Napokon k nevydaniu pornografického časopisu sťažovateľovi ústav odkázal na § 33 ods. 1 zákona o výkone trestu, podľa ktorého kultúrno-osvetová činnosť je súhrn záujmových aktivít a aktivít vo voľnom čase, ktoré odsúdenému sprostredkujú sústavu akceptovateľných vzorcov konania a správania, medziludských vzťahov, úcty k životu a spoločnosti. Citoval tiež ustanovenie § 35 ods. 1 zákona o výkone trestu, v zmysle ktorého odsúdený má právo na vlastné náklady predplatiť si dennú tlač a časopisy a objednať si knihy okrem tých, ktoré propagujú národnostnú, rasovú, etnickú, náboženskú neznášanlivosť, fašizmus alebo iné hnutia smerujúce k potláčaniu práv a slobôd občanov, násilie, krutosť, ohrozujú mravnosť, morálku a poriadok v ústave alebo popisujú výrobu a použitie návykových látok, jedov, výbušnín, zbraní a streliva.

53. Ústav interpretoval, že z uznesenia ústavného súdu č. k. II ÚS 453/2015-19 z 29. júla 2015, v ktorom ústavný súd preskúmal sťažnosť odsúdeného z dôvodu zamietnutia jeho žiadosti o predplatenie tlačovín so sexuálnym obsahom, vyplýva, že § 371 a § 372 Trestného zákona (trestný čin ohrozovania mravnosti) sú v kontexte so vzťahujúcimi sa ustanoveniami zákona o výkone trestu aplikovateľné a aplikované v trestnom konaní a pri vyvodzovaní trestnoprávnej zodpovednosti za konanie majúce znaky niektorého v osobitnej časti Trestného zákona uvedeného trestného činu. V podmienkach výkonu trestu odňatia slobody a v zmysle vzťahujúcej sa zákonnej úpravy bolo podľa ústavu na výkon trestu rozhodujúcim to, že v prípade tlačovín obsahujúcich sexuálne explicitný obsah ide o časopisy takého charakteru, ktoré sú spôsobilé vo výkone trestu odňatia slobody ohroziť mravnosť, morálku a poriadok v ústave.

54. Oboznámia sa s obsahom upovedomenia generálnej prokuratúry v spojení so stanoviskom krajskej prokuratúry a záznamom ústavu na výkon trestu o prešetrení sťažnosti ústavný súd uvádza, že sťažovateľovi bola na jeho nespokojnosť s povinnosťami presunu na výdaj stravy a jednotného ustrojenia odsúdených vrátane prezliekania sa na nočný spánok do pyžama poskytnutá primeraná odpoveď, a to odkazom na konkrétne ustanovenia príslušných na vec sa vzťahujúcich právnych predpisov. Námietky sťažovateľa boli adekvátne prešetrené a o výsledku konania bol sťažovateľ riadne oboznámený.

55. Ústavný súd konštatuje, že dôvody, na základe ktorých generálna prokuratúra (v spojení s krajskou prokuratúrou a ústavom) konštatovala neopodstatnenosť (prvých troch) námietok sťažovateľa, sú prezentované veľmi jasne a dostatočne. Príslušná právna úprava je zrozumiteľná a jej výklad a aplikácia všetkými orgánmi verejnej moci, ktoré participovali na preskúmaní veci sťažovateľa, rozhodne nepopierala ich znenie, účel ani zmysel. Odôvodnenie upovedomenia generálnej prokuratúry tak plne korešponduje s dotknutou právnou úpravou. Generálna prokuratúra v rámci svojej prieskumnej právomoci aprobovala postup ústavu, ktorý aplikoval právnú úpravu, a od sťažovateľa vyžaduje plnenie jemu právnymi predpismi uložených povinností, ktoré sú jasne definované. Za takýchto okolností nemohla generálna prokuratúra porušiť žiadne zo sťažovateľom uvedených práv.

56. K námietke sťažovateľa, že v ním popísaných povinnostiach nenachádza naplnenie účelu výkonu trestu odňatia slobody, ústavný súd uvádza, že jeho vnímanie tejto okolnosti nemožno považovať za rozhodujúce kritérium pre vyhodnotenie ich ústavnej nekonformnosti. Podľa § 1a zákona o výkone trestu účelom výkonu trestu je chrániť spoločnosť pred páchatelmi trestnej činnosti, zabrániť odsúdeným v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvárať podmienky umožňujúce podporovať a rozvíjať pozitívne osobnostné rezervy pre ich resocializáciu, aby viedli riadny život. V citovanom ustanovení ústavný súd upriamuje pozornosť sťažovateľa predovšetkým na jeho záverečnú časť, ktorej príslušné k tomu povolané orgány verejnej moci musia prispôbiť, resp. v súlade s ňou „nastaviť“ režim výkonu trestu odňatia slobody ako taký vrátane podmienok v ústavoch na výkon trestu odňatia slobody, a to v najširšom zmysle slova, a v rámci nich aj ukladanie povinností, obmedzení a v neposlednom rade aj práv adresovaných odsúdeným. To, že sťažovateľ nebadá v dotknutých povinnostiach naplnenie účelu trestu odňatia slobody, samo osebe neznamená, že ho v skutočnosti nenaplnujú a že nemajú svoje opodstatnenie. Vytváranie podmienok umožňujúcich podporovať a rozvíjať pozitívne osobnostné rezervy pre resocializáciu odsúdených nemožno vykladať tak, že tieto majú byť odsúdenými, vo vzťahu k nim samotným, vnímané vyslovene iba ako pre nich komfortné, neobmedzujúce, neukracujúce ich o istú úroveň

pohodlia alebo súkromia. Zákon o výkone trestu priamo ráta aj s obmedzeniami odsúdených na ich základných právach. Podľa § 4 zákona o výkone trestu počas výkonu trestu je odsúdený povinný podrobiť sa obmedzeniam tých základných práv a slobôd, ktorých výkon by bol v rozpore s účelom výkonu trestu alebo ktoré sa nemôžu vzhľadom na výkon trestu uplatniť. Odsúdený je obmedzený najmä v práve na nedotknuteľnosť osoby a jej súkromia, slobode pohybu a pobytu, zachovaní listového tajomstva a tajomstva dopravovaných správ a iných písomností, v práve slobodnej voľby povolania a v práve na nakladanie s vecami osobnej potreby. Obmedzenie súkromia, na ktoré sťažovateľ vo svojej veci poukazuje, je teda zákonom predvídanou skutočnosťou. Samozrejme je z hľadiska ochrany základných práv a slobôd fyzických osôb (odsúdených) žiaduce, aby tieto obmedzenia neprekračovali nevyhnutnú mieru (zrejme k tomu smerujú aj námietky sťažovateľa). Avšak je zrejme, že sťažovateľom namietané povinnosti sú spojené s režimom denného programu odsúdených (časovým rozvrhom dňa), ktorý má svoje pravidlá a najmä svoj resocializačný význam, ktorého podstata môže sťažovateľovi ako odsúdenému prirodzene uniknúť vzhľadom na negatívne vnímanie výkonu jeho trestu.

57. Dodržiavanie povinností uložených odsúdeným osobám vykonávajúcim trest v ústavoch na výkon trestu odňatia slobody rozhodne nemožno považovať za samoúčelné. Ako príklad možno uviesť, že je jedným z kritérií pri posudzovaní splnenia podmienok pre podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Podľa § 66 ods. 1 Trestného zákona súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojim správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život...; alebo podľa § 65a ods. 1 písm. a) Trestného zákona súd môže odsúdenému premeniť zvyšok trestu odňatia slobody na trest domáceho väzenia, ak sú splnené podmienky podľa § 53 ods. 1 písm. c) a d) a súčasne odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojim správaním preukázal polepšenie.

58. Vyžadovanie plnenia si povinností odsúdenými v rámci režimu dňa (pod ktoré spadajú aj dotknuté povinnosti sťažovateľa) teda má svoj zmysel a účel. Práve schopnosť odsúdeného podriaďiť sa určitým pravidlám (aj keď navonok nepodstatným, alebo nie dôležitým) môže byť jedným z ukazovateľov nielen prognózy, ale aj dosiahnutia konkrétnej úrovne jeho resocializácie, okrem iného aj s následkom možnosti skoršieho opustenia ústavu na výkon trestu odňatia slobody v podobe podmiennečného prepustenia na slobodu. Uloženie povinnosti dodržiavať zjavne nenáročné pravidlá v rámci určitého programu vo výkone trestu odňatia slobody predstavuje práve priestor vytvárajúci podmienky umožňujúce podporovať a rozvíjať pozitívne osobnostné rezervy pre resocializáciu odsúdených.

59. Ústavný súd, reflektujúc námietku zásahu do súkromia sťažovateľa, uzatvára, že namietaný zásah ústavom do výkonu tohto práva je v súlade so zákonom (a podzákonnou právnou úpravou) a zároveň je nevyhnutný jednak vo verejnom záujme a tiež v záujme predchádzania zločinnosti, ktorej predpokladom je úspešná resocializácia sťažovateľa dosiahnuteľná aj dodržiavaním vyžadovaných povinností v ústavne na výkon trestu odňatia slobody. S prihliadnutím aj na predchádzajúci bod odôvodnenia tohto rozhodnutia (zvlášť na jeho poslednú vetu) pritom ústavný súd nepovažoval predmetné povinnosti a obmedzenia ukladané odsúdeným v ústave (vrátane sťažovateľa) za neprimerané alebo také, ktoré by bolo možné či potrebné nahradiť inými miernejšími opatreniami.

60. Za týchto okolností je potom potrebné považovať ústavnú sťažnosť v tejto časti za zjavne neopodstatnenú a z tohto dôvodu ju podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietnuť.

61. Pokiaľ išlo o namietané nevydanie pornografického časopisu ústavom, sťažovateľ sám v ústavnej sťažnosti uviedol, že argumentáciu spočívajúcu v poukaze na rozsudok ESLP vo veci Chocholáč proti Slovensku zo 7. 7. 2022, sťažnosť č. 81292/17, prvýkrát uplatnil až v opakovanom podnete pred generálnou prokuratúrou, ktorá však na túto prakticky vôbec nereagovala.

62. V takomto prípade je však potrebné poukázať na princíp subsidiarity, na ktorom je založená právomoc ústavného súdu rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy. Zmysel a účel subsidiárneho postavenia ústavného súdu pri ochrane základných práv a slobôd spočíva v tom, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Právomoc ústavného súdu predstavuje v tomto kontexte *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ku ktorého uplatneniu dôjde až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popretie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu, ktorého právne dôsledky sú premietnuté do § 56 ods. 2 a do § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde (m. m. III. ÚS 149/04).

63. Princíp subsidiarity znamená, že ústavný súd môže konať o namietanom porušení sťažovateľových práv a vecne sa zaoberať iba tými ústavnými sťažnosťami, ak sa sťažovateľ nemôže v súčasnosti a nebude môcť ani v budúcnosti domáhať ochrany svojich práv prostredníctvom iných právnych prostriedkov, ktoré mu zákon na to poskytuje. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich (m. m. III. ÚS 227/2016, II. ÚS 187/2012, II. ÚS 356/2016, I. ÚS 665/2016, I. ÚS 288/2019, IV. ÚS 374/2020).

64. Sťažovateľ namieta porušenie označených práv upovedomením generálnej prokuratúry, ktorá sa nevysporiadala s jeho argumentáciou prvýkrát uplatnenou v opakovanom podnete týkajúcou sa záverov plynúcich z rozhodnutia ESLP vo veci Chocholáč proti Slovensku. Podľa § 36 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“) podávateľ podnetu môže žiadať o preskúmanie zákonnosti vybavenia svojho podnetu opakovaným podnetom, ktorý vybaví nadriadený prokurátor alebo ním určený prokurátor. Podľa ods. 2 tohto ustanovenia ďalší opakovaný podnet sa vybavuje iba vtedy, ak obsahuje nové skutočnosti alebo ak tak rozhodne nadriadený prokurátor. Ďalším opakovaným podnetom sa rozumie v poradí tretí a každý ďalší podnet, v ktorom podávateľ podnetu prejavuje nespokojnosť s vybavením svojich predchádzajúcich podnetov v tej istej veci.

65. Podľa názoru ústavného súdu sa námietka sťažovateľa o absencii akejkoľvek reakcie generálnej prokuratúry na uplatnenú argumentáciu javí práve ako taká okolnosť, ktorú je možné subsumovať pod zákonom o prokuratúre definovanú podmienku novej skutočnosti. V konečnom dôsledku však vyhodnotenie splnenia náležitostí ďalšieho opakovaného podnetu bude na pleciach generálnej prokuratúry.

66. Ďalší opakovaný podnet podľa § 36 ods. 2 zákona o prokuratúre ústavný súd považuje za účinný právny prostriedok, ktorý zákon priznáva sťažovateľovi na ochranu jeho základných práv.

67. Z uvedeného vyplýva, že právomoci ústavného súdu na preskúmanie postupu generálnej prokuratúry a jej upovedomeniu v tejto konkrétnej otázke predchádzajú oprávnenia príslušného orgánu prokuratúry. Za takejto situácie bolo namieste zo strany sťažovateľa pred podaním ústavnej sťažnosti v tejto jej časti vyčerpať naznačený právny prostriedok nápravy, ktorý mu zákon o prokuratúre priznáva na ochranu jeho (aj základných) práv.

68. Podľa § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavná sťažnosť je neprípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd.

69. Vo veci sťažovateľa tak neostávalo iné, iba jeho ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietnuť ako neprípustnú podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

IV.

K žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom

70. Ústavný súd môže podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde navrhovateľovi v konaní pred ústavným súdom ustanoviť právneho zástupcu, ak taká osoba o to požiada, ak to odôvodňujú jej majetkové pomery a nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Ak hoci len jeden z týchto predpokladov nie je splnený, nemožno právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom ustanoviť (I. ÚS 333/2020). V prípade ústavnej sťažnosti, pri ktorej je daný dôvod na jej odmietnutie, ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Preto neboli splnené podmienky na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom a ústavný súd tak žiadosti sťažovateľa podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde vyhovel.

71. Pretože ústavná sťažnosť sťažovateľa bola ako celok odmietnutá, bolo bez právneho významu zaoberať sa jeho ďalšími požiadavkami uvedenými v návrhu na rozhodnutie, rozhodovanie o ktorých je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. novembra 2024

Miloš Maďar
predseda senátu